

Az Egri csillagokra nézve

*A badviselés itt ma más.
A bős a kardot ki se rántja.
Bankó a bombarobbanás
s mint fillér, száll szét a szilánkjja.
József Attila*

Mai Hódoltságunkból úgy látom, több mint háromfelé szakadt országunkban túl sok a hazaáruló janicsár és veszendően kevés a jó hazafi. Pedig az Egri csillagok 2005-ben „Magyarország legkedveltebb regénye” címet kapta. A globalizmus korában ezt azért hozom szóba, mert gyerekkorom újraolvasott Egri csillagokjából kiindulva úgy gondolom, Gárdonyi regénye ma is kitűnően ösztönöz hazaszeretetre. (Meg például hűségre, bátorságra, hősiességre, barátságra.) Én is rászavaztam és újra rászavaznék a legkedveltebb magyar regényre, melyből a fiaimmal, barátaikkal és iskoláinkkal örömmel tanulnám jól szeretni végre szegény Magyarországom. Már amennyire mai magyar valóságunk ezt show műsor nélkül is megengedi. Normális erkölcsi körülmények között persze nem hogy engedné, meg is követelné szeretetünket. Amennyiben valóban jó példával járt előttünk anyánk, apánk, tanítónk, iskolánk, templomunk, közösségünk, hazánk. Vagy inkább úgy kellene közelednem önmagunkhoz, hogy hazánk akkor van legjobban rászorulva fiainak, lányainak szeretetére, amikor bajban van? Amikor nagy a túlerő. Amikor szeretni, hozzá hűségesnek lenni a legnehezebb, érte hitünkéből fakadó áldozatokat hozni mégis muszáj. Épp ezért kellene vérünkbe oltani, tulajdonságunkká formálni, eszünkben és szívünkben tartani Dobó István egri várkapitány esküjét: A haza nem eladó.

Gárdonyi nem venné rossz néven, hogy a török időknél is megosztottabb hazánkban most József Attila versét idézem: „*Nem szeretnek a gazdagok, / míg élek ily szegényen. / Szegényeket sem izgatok, /nem állok én vigasztnak ott, / ahol szeretni szégyen.*” (Könnyű, fehér ruhában) Hazánk szeretete elsőrendű erkölcsi parancs, ügyelnünk kellene ezért a szegények és az irántuk valóban elkötelezett, szociálisan érzékeny értelmiség jó viszonyának kialakítására. Képtelenség elfogadni azokat a rendkívüli anyagi-vagyoni különbségeket, amelyek miatt az ország igazságtalanságra igen érzékeny és tisztességes szegénysége ma mégcsak hangosan dörög, de ha így megy tovább, holnap nyomorlázadásokban fogja kifejezni elégedetlenségét, törni-zúzni fog, nem nézi majd, mit rombol le s mi történik vele. Pénze, hatalma és törvényei védelmében a vagyontulakozókat túl gyorsan és gátlástalanul összerabolt úgazdagok még örülni is fognak az országrombolásnak; számukra újabb és újabb befektetési lehetőségek nyílnak. A célszerű szegények keserű sorsa édes e gazdagoknak. Ellenfeleink és ellenségeink sok magyar költőt tanítottak meg gondolkodni és bevilágítani hazánk népének halálos veszedelmeibe. Az elgyöngített, erőtlenségében elcsüggedő, gyakran könnyen megvert és megverhető magyarok tehetetlensége hívta elő

Adyból az átkot: „*Ha van Isten, ne könyörüljön rajta: / Veréshez szokott fajta, / Cigány-népek langy szívű sibederje, / Verje csak, verje, verje. // Ha van Isten, meg ne sajnáljon engem: / Én magyarnak születtem. / Szent galambja ne bogy zöld ágat hozzon, / Üssön csak, ostorozzon.*” (Nekünk Mohács kell!)

E viszonylagos békében hogyan is tehetnénk fel jól a kérdésünket? A szegények szeretik jól a hazájukat? Vagy inkább a gazdagok? És fordítva: valóban a gazdagokat és hatalmasokat szereti jobban a mi hazánk, azért halmozza el őket annyi jóval? A magyarok Istene is a őket hallgatja meg? A többi érje be isteni malaszttal, örüljön, hogy számadat lehet minden választáson? Az erkölcsi szegényeket, a hazaáruló janicsárokat miért szereti jobban a mi hazánk? A gyermekrabló Jumurdzsákokat. A hazájukért hősiiesen harcoló végváriakat miért nem szereti igazán? A Dobó Istvánokat, a Bornemissza Gergelyeket.

Ma megosztottabbak vagyunk, mint amilyen megosztottak a hódoltság idején voltunk. A megosztottság nem háromfelé húzza-vonja, hanem szinte annyi felé szórja darabjaira az egyre gyöngülő országot, ahányan vagyunk. Ennek örül igazán a kívül-belül fosztogató, minden magyar marhát, tyúkot, birkát leöldöső, felzabáló török! És ennek örül a hazai rabló gazdag is! Sziget hőse még azt vallotta, addig nem alszunk, míg a török egy lábnyomot mondhat magáénak a haza földjéből. „*Elfussunk? nincs bová, sobun másutt Magyarországot meg nem találjuk...*” – így a költő és hadvezér Zrinyi. A maiak is mintha a föld mélyéből visszhangoznák Zrinyivel, Kodály Zoltánnal: – Ne bánts a magyart! – S hol sírjaink domborulnak, a győztesek büszkesége dülleszti magyar szabadságharcainkat eláruló janicsárok janicsárjainak mellkasát. A magyar hazára és szabadságra szívükre tett karmokkal esküsznek. Mindenütt otthonosak, magabiztosak, műveltek, elégedettek. Teljes hatalomra éhesek! Választhatók. És választók. Mind. Mi meg devizahiteles, öngyilkos, földönfutó otthontalanok, elszegényítettek, elbutítottak vagyunk János pap országában. Ahogy Arany írta: „*Kedves ország volt ez a táj / Minden naplopónak, / Kasza-kapa-kerülőnek, / Ében kóborlónak; „...S aki egyszer megkívánta / Azt be is bocsáták, / Pogány fővel el nem bagyta / Többé a kalákát: / Megtaníták kulacs-szónál / A Krisztus bitére... / Vagy nem is a bitre, hanem / A vallást elundokító / Sok mindenfélére*”.

Szegény szerencsétlen hazafiaink ma nevétségesebbek, korszerűtlenebbek, szegényletesebbek, mint elődeik voltak. Hazaszeretetünkön kívül szinte semmink sincs, nem tanultunk meg még lopni sem, legfőljebb álmaink vannak, reményeink, hogy majd egyszer talán mégis megtehetjük, amit réges régen meg kellett volna tennünk a haza megmaradásáért. Élünk még, él még bennünk (egy kicsit) a megmaradás akarata. De hogyan lehetne valóban élni fiainkért, lányainkért, unokáinkért, családunkért, becsületünkért? Igen, a nemzet közös boldogságáért. Mit tehetnénk e szétzüllesztett, összezavart, szétrabolt, munkátlanságra kárhóztatott, elszegényített, újra meg újra romlásnak indult, vagyonszerzésbe szédített szegény népért, nemzetért? „*Romlott a tiszta erkölcs, s polgári erény nem fénylik.*” (Széchenyi István) Ha tudta volna Petőfi, hogy nem érdemes meghalni sem!

A Nyugat alkonyán az amerikai pénzügyi rendszer válsága az erősebb európai nemzeteket is válságba sodorta, s a globalizáció minden korábbinál kíméletlenebb és ravaszabb hódításokra sarkallta a karvaly tőkét: iparunk lerombo-

lására, mezőgazdaságunk szétverésére, a hazai pénzhatalom megszerzésére, a piacok meghódítására, munkátlanság előidézésére: – Minek dolgoznál! Adunk hitelt neked is! – Az összeomlott keleti keleti birodalom országkoncaiért a nyugatiak ügyesen (és intézményesen) fogtak össze egymással és a szolgálatukba szegődött privatizátor janicsárokkal. E pénz- és a párturalmak szájtépő demokráciájában a becsületére és tudására kényes (vagy nem elég kényes), szellemi vezetők nélkül maradt értelmiség pedig végeredményben úgy hagyta magára népét, nemzetét, hazáját, ahogy fizetett szakértolóvá válhatott, vagy kinullázható tehetetlenné, munkátlanná, munkakeresővé, idegenbe úzhetővé. Hol van Kassák Lajos, Németh László, Veres Péter, Tamási Áron, Illyés Gyula? Ma nincsenek nagy szellemi eligazítók, példaadók. És a magyar emigráció? Hullásában a súlyosan fogyatkozó anyaországtól várja az utánpótlást, élete meghosszabítását. Valóban jönne haza, ha jöhetne? Külön-külön gyorsabban fogy a népünk, Eger várvédőinél is gyorsabban. Kovács Imre születésének 100. évfordulóján a magyar Parlamentben tartott megemlékezésen az író unokája angolul énekelt a pulpituson. Így vagyunk: „*Akár farkas, akár emésszen meg bolló, Mindenütt felyül ég, a föld lészen alsó.*” (Zrínyi)

A magyar nép zivataros századaiban tisztán felelgetnek egymásnak nagyjaink! „*Ébreszd fel alvó nemzeti lelkedet! / Ordítson orkán, jőjön ezer veszély, / Nem félek. A kiürt barsogását, / A nyihogó paripák szökését // Bátran vigyázom. Nem sokaság, hanem / Lélek s szabad nép tesz csuda dolgokat. / Ez tette Rómát föld urává, / Ez Maratbont s Budavárt biressé.*” (Berzsenyi Dániel) Ugyanez tette nagy lélekké Dobót, hőssé az egiéket.

Tinódi 150 ezer, a legújabb történelem 30-40 ezer török támadóról szól, s velük szemben 2-3000 egri magyarról. Ne feledjük: töröknek és németnek egyaránt érdekében állt erősíteni a magyar urak marakodásait, a pártviszányokat. I. Szulejmán a királyi Magyarország és az erdélyi fejedelemség egyesülési szándékát akarta megakadályozni, azért vonult seregeivel a végvárak ellen. Temesvár és Szolnok eleste után, a Felvidék kapujában Eger vára maradt az egyetlen jelentős erőd, s az egiéket az életet választották, és ezért készek voltak meghalni. A török kitűzte a fekete lófarkas zászlót. A várvédők, ha megadják magukat, halál vár rájuk, ahogy egész Magyarországra és az európai kereszténységre. Tehát muszáj győzni! Az 1552. szeptember 9-én megkezdett ostromot a törökök október 17-én feladták.

Az idén 150 éves Gárdonyi (Ziegler) Gézának, a Gárdony-Agárdpusztán született magyar néptanítónak ugyanazért volt fontos a XIX. század végén, a XX. század elején megírnia és kiadnia az Egri csillagokat, amiért kicsinek és nagyoknak ma is fontos megértenie legalább e könyvből, hogy micsoda ereje van a hazaszeretetnek, s milyen rendkívül végzetes a hiánya. „*Epévé változzék a víz, mit lenyelek, / ha téged elfelejtelek! / Nyelvemen izzó vasszeget / üssenek át, / mikor nem téged emleget! / Hunyjon ki két szemem világa, / mikor nem rád tekint, / népem, te szent, te kárbozott, te drága!*” (Dsidá Jenő: Psalmus Hungaricus)

Jön a török vagy nem jön? Itt van? Itt. Hol vagytok végvári hősök, Borne-misszák, egri nők, Dobó Istvánok! Hol vagy lélek, szuverén magyar nemzet, szabad magyar népkarát? A haza nem eladó!